

Bruxelles, 28 aprilie 2023
(OR. en)

8675/23

JEUN 77
SOC 278

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Asigurarea incluziunii tinerilor în societățile UE: Axarea pe incluziunea tinerilor ucraineni - <i>Dezbattere de orientare</i>

În urma consultării membrilor Grupului de lucru pentru tineret, președinția a pregătit documentul de informare care figurează în anexă, prezentat drept bază pentru dezbaterile de orientare cu ocazia reuniunii Consiliului Educație, Tineret, Cultură și Sport din 15-16 mai 2023.

Asigurarea incluziunii tinerilor în societățile UE:

Axarea pe incluziunea tinerilor ucraineni

Una dintre prioritățile tematice ale celui de al nouălea ciclu al dialogului UE cu tinerii a fost obiectivul UE pentru tineret # 3, „Societăți favorabile incluziunii”. Acest obiectiv evidențiază mai multe imperative ale incluziunii sociale, cum ar fi recunoașterea faptului că există tineri care se confruntă cu multiple forme de discriminare, accesul egal al tinerilor la învățarea formală și non-formală, precum și informarea tinerilor marginalizați. Obiectivul pentru tineret # 3 subliniază, de asemenea, necesitatea de a oferi mai multe spații, oportunități și resurse pentru a spori incluziunea tinerilor și pentru a promova dialogul și coeziunea socială, combătând în același timp discriminarea și segregarea. Cele trei pietre de temelie ale Strategiei UE pentru tineret, *implicare*, *responsabilizare* și *conectare* sunt domenii fundamentale pe care trebuie pus accentul în contextul eforturilor de a permite și de a asigura incluziunea tuturor tinerilor în societate.

În prezent, tinerii nu au șanse egale în societățile europene. Potrivit datelor Eurostat, un sfert (25,3 %) dintre tinerii din UE erau expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială în 2021. Pentru persoanele de toate vârstele, proporția a fost mai mică, situându-se la puțin peste o cincime (21,7 %)¹. Tinerii care trăiesc în condiții economice dificile, fie singuri, fie împreună cu părinții lor, sunt mai pesimiști în ceea ce privește capacitatea lor de a aduce o schimbare în majoritatea domeniilor vieții. Lipsa incluziunii duce la un sentiment mai scăzut de apartenență și, de asemenea, reduce încrederea în instituții. Elaborarea politicilor are responsabilitatea de a crea medii sigure pentru participarea tinerilor din toate segmentele societății și, în special, a celor cu mai puține oportunități. Problemele de sănătate mintală și singurătatea sunt, de asemenea, factori care se pot asocia și pot deveni obstacole în calea incluziunii sociale. Aceste probleme au fost amplificate de pandemia de COVID-19, care a avut și continuă să aibă implicații uriașe pentru tinerii europeni. Inegalitățile în ceea ce privește accesul tinerilor cu mai puține oportunități la drepturile omului și la drepturi sociale, cum ar fi accesul scăzut la educație și la asistență medicală, au devenit și mai evidente în timpul pandemiei.

¹ Tinerii din Europa – un rezumat statistic – ediția 2022

În plus, din cauza războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, mulți tineri ucraineni sunt acum strămutați temporar în UE, trăind în incertitudine cu privire la viitorul lor. Cetățenii ucraineni au suferit consecințele unui război în toată puterea cuvântului, ale unor traume și ale unei strămutări de o amploare și într-un ritm nemaiîntâlnite după Al Doilea Război Mondial. Aproape 4 milioane de persoane din Ucraina beneficiază de protecție temporară în Uniunea Europeană, multe dintre acestea fiind copii și tineri. Decizia de punere în aplicare a Consiliului de activare a Directivei privind protecția temporară acordă tinerilor, printre alte drepturi, acces la locuri de muncă, cazare, asistență socială și asistență medicală. În plus, directiva acordă tinerilor cu vârsta sub 18 ani și dreptul la educație.

Finanțarea din partea UE este, de asemenea, mobilizată prin intermediul Erasmus + și al Corpului european de solidaritate pentru a-i sprijini pe ucrainenii care fug în urma invaziei la scară largă desfășurată de Rusia. Programul de lucru al Corpului european de solidaritate pentru 2023 include acordarea de ajutor persoanelor care fug din calea conflictelor armate și altor victime ale dezastrelor naturale sau provocate de om ca nouă prioritate tematică pentru acțiunea centralizată a programului intitulată „echipe de voluntariat în zone cu prioritate înaltă”. Portalul european pentru tineret oferă, de asemenea, informații practice privind drepturile și opțiunile de sprijin pentru tinerii care vin din Ucraina.

Deși în UE se iau multe măsuri pentru persoanele care fug din calea războiului, mii de tineri din Ucraina se află într-o situație în care trebuie să reia totul de la zero într-o țară nouă. Pentru mulți, aceasta este o provocare pe care trebuie să o depășească fără ajutorul familiei sau al prietenilor. Sprijinirea acestor tineri în ceea ce privește accesul la educație și la locuri de muncă, alături de activitățile recreative și sentimentul de apartenență la comunitate reprezintă o chestiune urgentă.

UE trebuie să asigure că tinerii au acces la drepturile lor în conformitate cu declarațiile și convențiile internaționale. Toți tinerii europeni ar trebui să aibă condiții bune de viață, perspective de angajare și posibilitatea de a-și modela viața. Aceasta din urmă include, de asemenea, posibilitatea de a influența elaborarea politicilor și dezvoltarea societății. Pentru a formula cele mai bune politici posibile, trebuie să ținem însă seama de faptul că grupul pe care îl definim drept „tineret” constă într-o multitudine de identități. Diferite grupuri de tineri au diferite abilități, nevoi, opinii, resurse și interese. Prin urmare, există o diversitate de provocări și oportunități care trebuie recunoscute și luate în considerare. Este așadar necesar să se adopte o abordare cuprinzătoare și să se elaboreze acțiuni incluzive și participative pentru soluționarea acestor chestiuni. Excluziunea socioeconomică și democratică merg mână în mână, iar acestea reprezintă consecințe pe care Europa nu își poate permite să le accepte. Pentru a crea o Europă pentru toți tinerii, trebuie luate în considerare toate aspectele menționate mai sus. Incluziunea consolidează încrederea.

Având în vedere cele de mai sus, miniștrii sunt invitați să reflecteze asupra următoarelor întrebări (intervențiile sunt limitate la maximum 3 minute):

1. Atunci când vorbim despre incluziunea tuturor tinerilor din întreaga UE, trebuie să ținem seama de eterogenitatea grupului numit „tineri”. Cum ar trebui să abordăm acest aspect atunci când elaborăm politici pentru toți tinerii din statele noastre membre și la nivel european?
2. În țara dumneavoastră, ce exemple bune există în ceea ce privește creșterea gradului de incluziune a tinerilor cu mai puține oportunități în societate și în procesul decizional la nivel local, regional și național?
3. În țara dumneavoastră, ce exemple bune există în ceea ce privește asigurarea incluziunii sociale a tinerilor strămutați temporar din Ucraina?